

USUSRET GODINI OBLJETNICA

Expecting the anniversaries

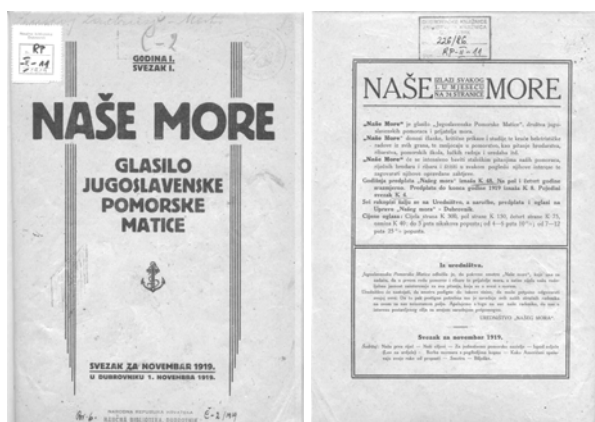
Ovaj bi se osvrt mogao započeti riječima: *U ono vrijeme*, zapravo: *U ono prvo vrijeme.....*Jer vremena su bila dva. Ono prvo započinje davnom **1919.** godinom. Tad je u Dubrovniku osnovan časopis ***Naše more***, mjesečnik koji je bio namijenjen praćenju pomorske tematike. Osnovali su ga uglednici iz krugova dubrovačkih pomoraca i brodovlasnika kao glasilo "Jugoslavenske pomorske matice" sa sjedištem u Dubrovniku. U prvom godištu izašla su dva broja (broj 1 i 2). Odgovorni je urednik bio **Andrija Čurlin**. U sljedećem godištu izašlo je još osam brojeva koje je uređivao dr. **Ljubo Leontić**. Osmi broj je izašao u listopadu 1920. godine i u njemu je uredništvo objavilo da časopis prestaje izlaziti. Pravi razlozi za takvu odluku nisu nam poznati, ali je očito da časopis, ako ništa drugo, nije uživao potrebnu potporu ondašnje državne zajednice.

Godine 2004. navršava se, dakle, **85. godišnjica** osnutka časopisa "***Naše more***". Rijetki su u svijetu pomorski časopisi koji imaju tako duboke korijene.

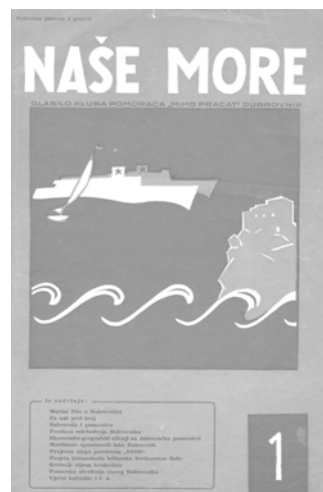
To ukazuje na postojanost pomorske misli u ovom kraju kao i na stalno nazočnu svijest o važnosti mora za život i napredak cjelokupnog našeg, i ne samo našeg, društva.

Časopis je ponovno pokrenut **1954.** godine, ovoga puta kao glasilo Kluba pomoraca "Miho Pracat" iz Dubrovnika. U osnivačkom odboru bili su listom pomorski kapetani: **Maroje Aleksić, Zvonimir Goić, Mario Grbić, Viktor Nonveiller, Špiro Savin, Ivo Scarpa i Lujo Šoletić.**

Za glavnog i odgovornog urednika imenovan je **Zvonimir Goić**, dok su u redakcijski odbor ušli **Maroje Aleksić, Dragutin Betner, Antun Depolo, Zvonimir Goić, Viktor Nonveiller, Nadan Palčok, Miljenko Sekula, Đuro Stojanović i Špiro Savin.**

Naslovnica i sadržaj prvog sveska iz 1919. godine

Naslovnica prvog broja iz 1954. godine

Uvodnik tog prvog broja započinjao je riječima: *Više je uspjeh nego dosadašnji propust kada se kaže da je ovo naš prvi broj.*

Na ovaj se način htjelo upozoriti na tridesetpet godina šutnje o moru i pomorstvu, a šutnja je bila posljedica političkih okolnosti, uglavnom nesklonih pomorskoj misli i njezinom stoljetnom kontinuitetu, a ne nezainteresiranosti i neaktivnosti dubrovačkih pomorskih krugova. U tom se trenutku dubrovačka trgovačka flota počela dizati iz pepela, zahvaljujući baš istoj skupini članova Kluba pomoraca, na čelu s kapetanom **Špirom Savinom**.

Časopis je sljedećih petnaest godina, dakle od 1954. do 1968. godine uključivo, izlazio kao glasilo Kluba pomoraca "Miho Pracat". Tada su se pojavili financijski problemi u Klubu pomoraca koji su, uz još neke druge okolnosti, pridonijeli da izdavačem postane Socijalistički savez radnog naroda Hrvatske - Dubrovnik.

U prvim danima 1979. godine umro je glavni i odgovorni urednik kap. **Zvonimir Goić**, koji je časopis vodio od njegova ponovnog pokretanja, dakle **punih 25 godina**. To je izazvalo izvjesnu organizacijsku prazninu koju je trebalo brzo prevladati.

Tako je sredinom 1979. godine, na inicijativu "Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije u Dubrovniku" i njegova tadašnjeg predsjednika prof. **Rudija Jelića**, sklopljen društveni dogovor o financiranju časopisa. Prema tom dogovoru u financiranju su se obvezale sudjelovati "Atlantska plovidba", "Meditranska plovidba", "Luka Dubrovnik", Skupština općine Dubrovnik i Samoupravna interesna zajednica za kulturu općine Dubrovnik.

Supotpisnici dogovora bez financijskog udjela bili su: Socijalistički savez radnog naroda - Dubrovnik, kao izdavač, Klub pomoraca "Miho Pracat", Društvo za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije u Dubrovniku, Općinsko vijeće Saveza sindikata Hrvatske - Dubrovnik i Biološki zavod u Dubrovniku.

Izabrano je novo uredništvo koje su činili: dr. sc. **Josip Luetić**, odgovorni urednik, dr. sc. **Josip Lovrić**, glavni urednik, i **Antun Martinović**, administrativni urednik, a potom su u uredništvo kooptirani slikar **Josip Škerlj**, tehnički i grafički urednik i **Anita Vlašić**, lektorica i korektorica.

Otad se izabrano uredništvo nije mijenjalo sve do 1988. godine; u tom razdoblju iz uredništva je izašao **Josip Škerlj**, a kooptirana je **Tereza Puzović**, kao tajnica uredništva, od 1981. do 1983. godine.

Godine 1989. u uredništvo ulaze još dr. sc. **Boris Franušić** i **Miljenko Kastrapeli**.

Godine 1990. izdavanje časopisa preuzima **Pomorski fakultet Dubrovnik** i uredništvo se proširuje s dr. sc. **Lukom Milićem**, dr. sc. **Antunom Ničetićem** i mr. sc. **Jadranom Šundricom**.

Godine 1991. u uredništvo ulazi i dr. sc. **Srećko Krile** (zadužen i za računalnu obradu teksta).

Godine 1992. ulazi dr. sc. **Antun Česko** (zadužen i za lekturu), ukida se položaj odgovornog urednika, a dr. sc. **Josip Luetić** ostaje članom uredništva.

Godine 1995. časopis dobiva Međunarodno izdavačko vijeće - *International Editorial Board*, u čije članstvo prelazi dr. sc. **Josip Luetić**; to je vijeće sve do danas ostalo nepromijenjeno.

Krajem 1996. godine dr. sc. **Antun Česko** napušta uredništvo. Od tada pa do danas uredništvo se nije mijenjalo.

Pravnim slijedom u prosincu 1996. godine izdavač postaje **Veleučilište u Dubrovniku**, a u prosincu 2003. godine **Sveučilište u Dubrovniku**.

Od ponovnog pokretanja 1954. godine pa do danas, dakle kroz ovih **posljednjih pedeset godina** izlaženja, časopis "**Naše more**" imao je svega dva glavna urednika i jednog odgovornog urednika. Za publikaciju ovako duge povijesti to je zaista mali broj izmjena na vrhu. Naravno, nije se to zbilježilo bez razloga. Svi su oni zanimljive i osebujne ličnosti i svi su obogatili našu pomorsku znanost i praksu svojim osobnim doprinosom i primjerom. Bilo bi, dakle, dobro o svakome od njih reći bar poneku riječ. Ne biografije, jer one su već na više mjesta objavljene i prema tome poznate. Tek ponešto od njihova bogata života.

Zvonimir Goić, kapetan duge plovidbe, Dubrovčanin po rođenju i odgoju, pomorac po vokaciji, kasnije pomorac "usidren" na kopnu, kojega su nemiri pokupljeni s pučina poticali na sve vrste aktivnosti vezanih za more, pa tako i da bude jedan od pionira dubrovačkog turizma, vodio je časopis kroz **dvadesetpet godina**, boreći se za njega zubima i noktima. Nije naše podneblje nikad bilo blago za urednike. Morao je vješto taktizirati, animirati suradnike koje nije mogao plaćati, prihvaćati "dobronamjerne" sugestije i svakojake kompromise i još štošta drugo, i sve do pred kraj kamčiti *solad* desno i lijevo, kako bi se taj ponovno pokrenuti pomorski časopis održao.

To je radio predano, zaneseno i samoprijegorno. Možemo se mi danas mrštiti i na izgled i na sadržaj ponekog od brojeva iz tog vremena, ali moramo bar u sebi priznati da imamo ovaj pomorski časopis, danas znanstveni, upravo zbog toga što ga je kapetan **Goić** uspio održati na životu kroz sve te puste i teške, preteške godine. Zahvalimo mu!

Josip Luetić bio je odgovornim urednikom časopisa od 1979. do 1989. godine. Rodio se i odrastao u Dubrovniku, završio je srednje i više pomorsko obrazovanje, zatim studij povijesti s doktoratom i

konačno se posvetio u potpunosti znanstvenom istraživanju povijesti hrvatskog pomorstva i publicistici. Osnivač je i prvi upravitelj **Zavoda za historijska istraživanja pomorstva južne Dalmacije i Pomorskog muzeja u Dubrovniku**. Časopis je posebno zadužio svojim znanstvenim priložima i brigom oko uređivanja rubrike *Pronicanje u prošlost*.

Josip Lovrić glavni je urednik časopisa ovih **posljednjih dvadesetpet godina** njegova obnovljena izlaženja. Znanstvenik i književnik, rođen i odrastao u Dubrovniku, po osnovnoj je profesiji brodograditelj, ali je

kroz cijelu svoju karijeru, pa i kroz svoj spisateljski opus, najuže povezan s pomorcima i njihovim životnim iskustvima.

Počeo je surađivati s kapetanom **Goićem** na uređivanju časopisa koju godinu prije njegove smrti. Zato je njegov izbor za nasljednika bio očekivan. S obzirom na novo pokroviteljstvo i na nove pravce pomorske misli u nas i u svijetu, očekivane su bile i promjene u uređivačkoj politici koje će postupno uslijediti.

Časopis je počeo sve više poprimati znanstvenu fizionomiju, zadržavši ipak vezu sa širim čitateljstvom objavljujući stručne članke iz prakse kao i književne uratke o moru i brodovima iz pera samih pomoraca.

Uz to, proširio je i područja interesa pa ja tako postao znanstveni časopis o moru i pomorstvu u najširem smislu tih pojmova. Konačno je svrstan u kategoriju izjednačenu s časopisima s međunarodnom recenzijom i dobio redovitu financijsku potporu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, koju i danas uživa.

Put koji je časopis prešao pod uređivačkom koncepcijom **Josipa Lovrića**, impresivan je. Nije lako osnovati časopis, teško ga je održati, a iznimno je teško uvesti ga u kategoriju znanstvenih časopisa.

Poželimo mu, dakle, još mnogo uređivačkih pothvata i uspjeha, radi probitka naše pomorske misli, naše znanosti o moru i pomorstvu te radi jačanja jadranskog gospodarskog usmjerenja naše zemlje, koja oduvijek leži na obalama Mediterana.

Za izdavača

Prof. dr. sc. Mateo Milković

Rukopis primljen: 20.12.2003.

